

Силабус курсу

Основи промисловості, сільського господарства та транспорту

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 106 Географія

Освітньо-професійна програма Географія

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 1 семестр

Компонент освітньої програми: нормативний

Дні занять: згідно з розкладом занять

Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., викл. **Гулик Сергій Володимирович**

Контактна інформація

ser_gul@ukr.net 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Мета дисципліни – ознайомити студентів з технологіями основних виробництв та показати вплив технологій, техніко-економічних показників і науково-технічного прогресу на розміщення і територіальну організацію виробництва. Висвітлення значимості економічних показників виробництва від науково-технічного рівня технологій, параметрів технологічних процесів і раціонального вибору сировини, а також вивчення загальних техніко-економічних закономірностей технологічних систем виробництва в ринкових умовах, інтенсивних форм їх розвитку.

Основні завдання дисципліни:

- вивчення технологічних процесів сучасної економіки (системи технологій виробництва основних галузей промисловості, сільського господарства та транспорту);
- вивчення сучасного стану сировинної та енергетичної бази промислових технологій України та пріоритетних напрямків їх розвитку;
- розширити та поглибити політехнічні та економічні знання студентів, зокрема, розвинути вміння працювати та схематично відображати технологічні схеми основних виробництв;
- набуття студентами навичок економічного аналізу, та вмінь самостійно робити висновки щодо раціональності розміщення, технологічного рівня виробництва промислових та сільськогосподарських виробництв.

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
	Змістовий модуль 1. Сучасне господарство. Теоретичні основи виробництва	
1	Тема 1 Вступ. Сучасне господарство. Місце та значення виробництва у структурі господарства	Знати: теоретичні основи виробництва як матеріальної основи розвитку суспільства; суспільний поділ праці й галузеву структуру господарства; виробничу, соціальну та інформаційну інфраструктуру; сектори економіки: державний, кооперативний, приватний, змішаний... основні економічні показники розвитку виробництва (валовий внутрішній та валовий національний продукт, національний дохід, обсяг виробництва, основні виробничі фонди, зайнятість населення у секторах економіки та галузях господарства).
2	Тема 2 Промисловість, класифікація та галузева структура	Володіти знаннями про Промисловість, її класифікацію, галузеву структуру, про підприємство та його головні функціонально-економічні структури.; фактори розвитку підприємств, їх класифікація; Функціональні типи

		підприємств і територіальні НТР у промисловості. Поняття про галузь промисловості. Співвідношення галузей важкої, легкої та харчової промисловості. Співвідношення виробництва засобів виробництва (група "А") і виробництва предметів споживання (група "Б"), добувної та обробної промисловості.
	Змістовий модуль 2. Базові промислові комплекси	
4	Тема 3. Паливно-енергетичний комплекс.	Володіти знаннями про паливну промисловість та її складові: нафтової, газової, вугільної, горюче сланцевої, торф'яної; склад, значення електроенергетики, енергоресурси та їх еквіваленти; нетрадиційні види енергії, основи виробничих процесів у теплоенергетиці, ТЕС, ДРЕС, ТЕЦ, принципи їх розміщення і роботи.
5	Тема 4. Металургійний комплекс	Володіти знаннями про чорну металургію – склад виробництв, основні властивості чорних металів, їх застосування в господарстві. Сировинну базу чорної металургії, властивості, класифікацію і застосування кольорових металів та їх сплавів. Особливості сировинної бази кольорової металургії, збагачення руд кольорових металів. Комплексний характер використання руд. Типи комбінатів кольорової металургії.
6	Тема 5. . Машинобудівний комплекс	Володіти знаннями про класифікацію галузей машинобудування та фактори їх розміщення; види машинобудівних виробництв. Заготівельні виробництва. Загальні поняття про лиття, обробку металів тиском, зварювання, обробка різанням; нові методи виробництва заготовок і деталей економічний аналіз їх ефективності. Кінцеві стадії у виробництві деталей машин. Методи складання машин.
7	Тема 6. Комплекс галузей хімічної промисловості	Володіти знаннями про структурні особливості хімічної промисловості, сировинну базу та її специфічні особливості, техніко-економічні особливості гірничо-хімічної промисловості, типові схеми технологічних систем виробництва кислот, солей добрив, аналізувати розміщення підприємств основної хімії.
	Змістовий модуль 3. Інші промислові галузі та комплекси	
7	Тема 7. Комплекс гал. лісової промисловості	Володіти знаннями про лісовиробничий комплекс. Галузева структура і специфіка розвитку галузей. Сировинна база, класифікація деревини. Заготівля і вивезення деревини. Сплавляння лісу, види лісосплаву та оцінка їх економічної ефективності. Технологічні процеси у лісопильному виробництві. Склад деревообробної промисловості. Виробництво фанери, сірників та деревних пластиків. Особливості технології їх виробництва та розміщення.
8	Тема 8. Будівельний комплекс, його структура та характеристика складових елементів	Володіти знаннями про промисловість будівельних матеріалів. Значення і галузева структура галузі. Природні (лісові та мінеральні) і керамічні будівельні матеріали. Виробництво в'язучих будівельних матеріалів (гіпсу, вапна, бітуму, дьогтю). Цементна промисловість. Виробництво бетону і залізобетону. Індустріальні будівельні деталі та конструкції. Види будівельної продукції, особливості виробництва та техніко-економічні розрахунки

9	Тема 9. Особливості технологій та розміщення легкої та харчової галузей промисловості	Володіти знаннями про роль легкої і харчової промисловості у виробництві ТНС; технологічні і економічні зв'язки з галузями важкої промисловості, сільським господарством тощо ; легка промисловість. Значення і галузева структура та міжгалузеві зв'язки. Текстильна промисловість, її галузева структура. Сировинна база. Галузева структура і значення харчової промисловості. Сировинна база і її класифікація. Загальні закономірності розміщення галузей харчової промисловості в залежності від ступеня впливу сировинного та споживчого факторів.
10	Тема 10. Особливості комплексно-формування у галузях господарства	Володіти знаннями про міжгалузеві і внутрігалузеві зв'язки, формування промислових комплексів і їх типи. Поняття про ТВК, ПК, АПК та сучасна система ЕВЦ. Поняття про промисловий комплекс (ПК). Основні ознаки промислових комплексів та їх класифікація.
Змістовий модуль 4. Сільське господарство та транспорт		
11	Тема 11. Основи технологій сільсько-господарського виробництва: значення, галузевий склад і особливості та основні напрямки розвитку	Володіти знаннями про основи сільськогосподарського виробництва. Значення, галузевий склад та специфічні риси розвитку. Поняття про товарне та споживче (малотоварне) сільське господарство. Показники економічного розвитку та напрямки НТР у сільському господарстві. Виробничі типи підприємств. Зв'язки сільського господарства та промисловості. Поняття про агропромислові комплекси (АПК).
12	Тема 12. Основи технологій рослинництва	Володіти знаннями про Значення та місце рослинництва у сільськогосподарському виробництві, особливості галузевої структури. Система землеробства. Поняття про систему землеробства, значення та її складові елементи. Система землеробства та рівень розвитку продуктивних сил.
13	Тема 13. Основи технологій тваринництва	Володіти знаннями про тваринництво як галузь сільськогосподарського виробництва; біологічні властивості тварин, галузева структура тваринництва (скотарство, свинарство, птахівництво, вівчарство і інші); основи розведення сільськогосподарських тварин. Продуктивність тварин. Добір і підбір у тваринництві. Поняття про породи. Методи розведення тварин. Племінна робота. Основи годівлі. Оцінка кормів за заг. поживністю.
14	Тема 14. Основи транспорту	Володіти знаннями про основи транспорту: особливості розвитку та значення транспорту, роль у територіальному поділі праці і специфічні особливості; класифікацію видів транспорту: за геосферами, за характером перевезень, в залежності від ролі виконуваної роботи, за видами сполучень і характером обслуговування; транспортну мережу та її типи за конфігурацією: радіально-кільцева, паралельна, ортогональна, деревовидна; транспортні магістралі — транспортні шляхи у складі транспортної мережі будь-якої території; залізничний, автомобільний, морський і річковий, повітряний, трубопровідний, гужовий, міський транспорт.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 5.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК 6	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ФК 6	Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання
ФК 7	Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.
P01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.
P05	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.
P09	Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
P010	Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.
P011	Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.

Літературні джерела

1. Збожна О. М. Основи технології: Навчальний посібник. Тернопіль: Карт-бланш. 2002. 486 с.
2. Дичковська О.В. Системи технологій промисловості: Навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2007. 270с.
3. Основи промислового, сільськогосподарського виробництва й транспорту: Словник-довідник (На допомогу студенту заочнику)/ Укладачі Потокий М.В., Пушкар І.М., Садовник О.П. Тернопіль, 1999. 96с.
4. Польський Б.М. та ін. Основи сільського господарства. К.: Вища школа, 1992.
5. Садовник О.П. Основи промисловості, сільського господарства та транспорту / Навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТДПУ. 2003.52 с.
6. Теоретичні основи технологій харчових виробництв: Навчальний посібник. / В.Я. Плахотін та ін.. К.: ЦНЛ, 2006.
7. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2005. 632 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 усне опитування, тести, завдання	30
Модуль 2 усне опитування, тести, завдання	30
ІНДЗ, лабораторний зошит	20
Підсумковий контроль – тести,	20

Вид підсумкового контролю – екзамен

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст лабораторних занять
- 3) Завдання для модульних та підсумкового контролів
- 4) Електронне навчання в системі MODLE